

TORONTAL

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA
Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beckerek, Obiljtyeva ucca 1. Telefon: 281 és 21

VASÁRNAP, 1929 OKTÓBER 13
58. ÉVFOLYAM, 236. SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ
Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtti.

Beogradból jelentik: A mai hivatalos lap közli a törvényt, amely Noviszád és Petrovaradin közigazgatási összeivadását mondja ki.

Budapestről jelentik: Gömbös Gyula, az új honvédelmi miniszter tegnap átvette hivatalát. Kijelentette hírlapírók előtt, hogy október 15-ig betervezi az új katonai büntető törvénykönyvet. Az új politikai és katonai államtitkári helyeket egyelőre nem tölti be.

Noviszádról jelentik: A városi tanácsnak legtöbb gondot okoz most a báni hivatal elhelyezése a kérdés. Az eddigi terv szerint, a városháza épületének legnagyobb részét a báni hivatal rendelkezésére bocsátják. A városi adóhivatalt ezzel szemben a Szrpszka Matjca most renoválás alatt álló palotájába helyezték, míg a rendőrkapitányság a feltebbviteli bíróság épületében helyezkednek el.

Newyorkból jelentik: Vilmos excsászár unokája, Lajos Ferdinánd főherceg, aki egyetemet végzett és öt nyelven beszél, a los-angelesi Fordmivékhez mechanikusként lépett be.

Beogradból jelentik: Tegnap érkezett Zágrábba a francia Aero-klass megbízottja, Dollé repülő, aki a néhány héttel ezelőtti Ivánca mellett lezuhant léghajó katasztrófája ügyében nyomoz.

Moszkvából jelentik: Az orosz ipari centrumokban olyan nagy a husinség, hogy a kormány elhatározta 1500 tonna tevehus és 1600 tonna nyulhus beszerzését. A kereskedelmi népbiztos a napi huseilátást hetven tonnával leszállította.

Ljubljanából jelentik. A hirtelen bekövetkezett hóesés következtében tegnap a hegyek között általános volt a havazás. Kopaunikban negyven centiméteres volt a hóréteg.

Pancsevórol jelentik: A törvényszék tegnap hozott ítéletet a Tekijaski fivérek bünygyében, akik néhány hónappal ezelőtti részeg állapotban a crepajai főuccán leszúrták Graecsanin Emil esendört. A törvényszék Tekijacski Szávát és Szilávkót egyenkint 12 évi fegyházra ítélte.

TŐZSDE

Október 11.
MA 100 DINÁR:

Budapestben	9.99 pengő
Zürichben	9.12 sv. frank
Berlinben	7.35 ar. márka
Bécsben	12.47 silling
Triésztben	33.66 lira
Prágában	59.03 cseh kor.
Newyorkban	1.69 dollár
Bukarestben	299.— leu

Misovics Vidoje, volt raskai főispán lett a dunai bán helyettese.

Beograd, okt. 12.
Öfelsége a király tegnap írta alá a báni helyettesekről szóló ukázi. A rendelet szerint, báni helyettesül ki-nevezte:
A dunai bánáshoz Misovity Vidoje raskai főispánt.
A drávai bán helyettese: dr. Pirk-

meyer Ottmár belügyi főfelügyelő.
A drávai báni helyettes: Sztojányó-vity Száva, a zágrebi közigazgatási bíróság helyettese.
A vrbázi bán helyettese: Ivánisevity Miliszáv mosztári főispán.
A primorszkai báni helyettes: dr. Perovics Ivó szpliti főispán.

A driná báni helyettes: dr. Haszanbegovity Avdo tuzlai főispán.
Zetszki bánhelyettes: dr. Zety Jován vrbázi főispán.
A moravai bán helyettese: Todovity Dragomir bitolji főispán.
A vardari báni helyettes: Nikolity Milán szarajevói főispán.

Az angol sajtó a legmelegebben fogadta Jugoszlávia új adminisztratív felosztásáról szóló törvényt.

Beograd, okt. 12.
Az Avala távirati iroda jelenti Londonból: A lapok igen kedvezően fogadták Jugoszlávia új adminisztratív felosztásáról szóló törvényt. A Manchester Guardian a bánok névsorát közli és megállapítja, hogy valamennyien nagytekintélyű férfiak, a

kik azon területresek feltétlen bizalmát és tiszteletét élvezik, ahová a királyi kegy helyezte őket.
Az új adminisztratív felosztásról szóló törvénnyel foglalkozva, megjegyzi az újság, hogy ez végleges lépés az ország egységének megvalósításához. Maga a királyság neve

is szugerálja a homogén megoldást, amely az eddigi hármass elnevezésben nem jutott kellőképpen kifejezésre.
Az új törvény az összes jugoszláv népektől azt követeli, hogy lokális érzelmeiket áldozzák fel az együttes nemzeti érdelemért.

Ausztriában alkotmányreform készül.

Bécs, okt. 12.
A jövő szerdán ül össze a nemzeti tanács, amely a kormány kiegészítésével fog foglalkozni.
A nemzeti tanácsnak ezen ülésén fog Schober miniszterelnök terjedel-

mes expozé adni az alkotmányreformról szóló törvénytervezetről, amelyet a kormány most készít elő.
Az alkotmányreformról szóló tervezetet az összes pártok még a mai nap folyamán megkapják.

Stahlin diktaturája a legkeletibb deszpotizmus.

Párizs, okt. 12.
Bessedovszki, a párizsi orosz követség volt tanácsosa, aki mint ismeretes, megszökött a követségről, mert félt a szovjet terrorszervezeteitől, tegnap nyilatkozott a sajtó képviselői előtt a helyzetről.
A szovjet kormányban a legnyer-

sebben és legdurvábban gáncsoltak és fojtottak el mindent, ami összefüggésben van a demokráciával. Stahlin diktaturája a legkeletibb deszpotizmus.

Oroszországban ma a parasztság részéről megindult a harc a gazdasági felszabadulásért.

Románia és Magyarország szóharca a keleti jóvátéti konferencián.

Párizs, okt. 12.
Az Est lapok foglalkoznak a Cuvantul és Curentul román lapok jelentéseivel, amelyek a keleti jóvátéti konferenciáról szólnak.

A lapok jelentései szerint, báró Korányi magyar delegátus a párizsi tárgyalásokon Magyarország lecsökkent teherbirásának a kimutatására helyezi a fősulyt. Korányi statisztikailag mutatta ki azokat a károkat és fejlődési visszaesést, amelyet Magyarország szenvedett a román megszállás alatt.

Titulescu román delegátus ezzel szemben azt állítja, hogy Romániát

a legfelsőbb haditanács szolította föl Magyarország megszállására.

Az Est lapok a román lapok ezen hírével nembem megállapítják, hogy tényleg a legfelsőbb haditanács utasítására szállta meg a román hadsereg Magyarországot, de senkitől sem volt arra mandátuma, hogy ezt a megszállást hat hónapon keresztül fentartsa.

Nevil Henderson Mejrík az új beográdi angol követ.

Beograd, okt. 12.
Az Avala jelenti londoni jelentés alapján, hogy az angol kormány Anglia érdekeinek képviselővel a beográdi királyi udvarnál Nevil Henderson Mejrík meghatalmazott minisztert, volt párizsi követségi tanácsost bizta meg.

A csehszlovák választások listabenyújtási határideje tegnap járt le.

Prága, okt. 12.
Tegnap délben járt le a választási listák benyújtásának határideje. Érdekes, hogy míg az 1925-iki választáskor harminchárom párt küzdött a mandátumokért, ma mintegy tizenhárom párt és pártárvyat állt sorompóba.

A benyújtott listák száma Prágában 14, Érsekújvárott 15, Kassa 14, Ungvár 9.

Összeütközés volt a magyar—csehszlovák határon?

Budapest, okt. 12.
A Magyar Távirati Iroda írja: Egy prágai jelentés szerint, október 9-én éjjel magyar pénzügyörök átlépték volna a csehszlovák határt, ott sortüzet adtak le a visszavonuló cseh határörökre és azok egyikét megsebesítették.

A magyar hatóságok megvizsgálták ezt a hírt és megállapították, hogy a magyar határmenti őrségek sehol át nem lépték a határt és sehol nem adtak le sortüzet, következésképp meg sem sebesülhetett senki ettől a sortüztől. Ha mégis megsebesült egy csehszlovák határör, úgy az aligha egy a határon lejátszódott összeütközés folyamán történhetett.

Az új bánok.

Popovity Dáka 1886-ban született Noviszádon. Gimnáziumi tanulmányait Noviszádon, műegyetemi tanulmányait pedig Budapesten végezte. Tanulmányai befejezése után hosszabb ideig mint állami mérnök működött, később magánmérnöki irodát nyitott.

Szerbec Dusán, a drávai bánáság bánja 1882-ben született Mariborban. Műegyetemi tanulmányait Grácban és Karlsruheban végezte. A ljubljana-i egyetem rendes tanára. A volt parlamentben a szlovén néppárt programjával képviselte Ljubljanát.

Dr. Szilovics József, a szávai bánáság bánja 1858-ban született a Susák melletti Prapotnikban. Jugoszlávia legkiválóbb büntetőjogásza. Évtizedekig működött a zágrébi egyetemen és egész generációt nevelt fel. A politikai életben is nagy szerepet játszott. A horvát száborban a nemzeti párthoz csatlakozott, később pedig a budapesti parlamentbe küldték ki. A háború után visszavonult a politikától és széleskörű emberbaráti munkát végzett. A zágrébi gyermekvédő liga megszervezése is az ő nevéhez fűződik. Az ország egyik legkiválóbb szociális munkása, aki számos tudományos és szociálpolitikai művet írt. Szilovics egyébként határozottan a jugoszláv királyság egyik legkiválóbb egyénisége.

Miloszavljevity Szeveljzláv, a vrászai bánáság bánja 1882-ben született Nisben. A katonai akadémiát Beogradban végezte. Tábornoki minőségben került a közlekedésügyi tárca élére, amelyet nagy szakértelemmel töltött be. Számos belöldi és külföldi kitüntetés tulajdonosa.

Dr. Tartaglia Ivó, a tenger melléki bánáság bánja 1888-ban született Szplitben. Főiskolai tanulmányait

Bécsben, Prágában, Zágrebben és Grácban folytatta. 1904-ben megalakította a dalmáciai haladó pártot. A háború alatt az osztrákok hazaárulás miatt letartóztatták és csak tíz hónapi fogság után került szabadlábra. A háború után Szplit város alpolgármesterévé választották.

Popovity Velja, a drinai bánáság bánja 1886-ban született Buljanában. Az egyetem jogi fakultását Beogradban végezte, majd egy évig a zürichi egyetemen folytatta tanulmányait. A parlamenti rezsimben képviselő és tárcanélküli miniszter volt.

Szmitlanity Koszta, a zetai bánáság bánja 1868-ban született Ljubisban. 1888-ban végezte a katonai akadémiát, majd csakhamar gyors iramban haladt előre a katonai ranglétrán. 1923-ban hadosztálytábornokká nevezték ki. Igen értékes és kiváló katonatiszt, aki egyideig Ófelsége a király mellett is teljesített szolgálatot. A háború alatt a vezérkar közlekedési ügyosztályát vezette.

Nesztorovity Györgye, a moravai bánáság bánja Popsarevácon született. Az egyetem jogi fakultását Beogradban végezte. Annakidején az alekszináci törvényszék, később a beográdi kereskedelmi törvényszék elnöke volt. Legutóbb a semmitőszék bírójává és államtanácsossá nevezték ki. Igen élénk tudományos munkát fejtett ki.

Lázity Zsivojn, a vardari bánáság bánja 1876-ban született a délszerbiai Szvracsnovciban. Jogi tanulmányait a beográdi egyetemen végezte, majd a rendőrség szolgálatába lépett, ahol csakhamar vezető pozícióra tett szert. Tanulmányai kiegészítése végett hosszabb ideig külföldön tartózkodott s megfordult Bécsben, Budapesten és Berlinben is. 1918-ban a belügyminisztérium inspektora lett, később pedig a közbiztonsági osztály

főnöke. A múlt év szeptemberében a belügyminiszter helyettesévé nevezték ki.

A kilenc bán közül a legfiatalabb dr. Tartaglia Ivó, aki mindössze 41 éves, utána Popovity Dáka és Po-

povity Velja következnek, akik ezidő szerint 43 évesek. Mind a kilenc bán kiváló egyéniségű, puritán jellemű férfi, akik eddig is előkelő pozíciókat foglaltak el Jugoszlávia állami és társadalmi életében.

A becskerek-i főispáni hivatal sorsa.

Mátity Gyóka főispán a Becskereken szervezendő inspektorátusról.

Becskekerek, okt. 12.
Mátity Gyóka tartományi főispán több napos becskerek-i tartózkodása után, pénteken délután elutazott Becskerekéről és visszatért Beogradba. Elutazása előtt fogadta a Torontál munkatársát és nyilatkozott a közeli munkaprogramjáról.

A főispán kijelentette, hogy a jövő hetet Beogradban tölti és a rákövetkező héten tér vissza Becskerekre, amikor is

folymatja a tartományban megkezdett ellenőrző körútját.

Visszaérkezése után határoz a tartományban üresedésben lévő jegyzői állások betöltése felett is.

Munkatársunknak arra a kérdésére, hogy véleménye szerint, szerveznie-e Becskereken inspektorátust a megszűnő főispáni hivatal helyébe, a főispán kijelentette, hogy

erről a kérdéssel még nem nyilatkozhatik, de bízik benne, hogy rövidesen erre nézve is kedvező intézkedés történik.

Végrehajtást vezetnek a késedelmes adófizetők ellen.

Október elsejével számos adó vált esedékessé.

Becskekerek, okt. 12.
Sztefánovity Nikola becskerek-i polgármester aláírásával tegnap hirdmény jelent meg, amely az esedékes adó befizetésére szólítja fel a lakosságot. A hirdmény szerint,

október elsejével esedékessé vált a házasok, a kereseti adó, a járadékadó, a társulati adó, a forgalmi és a hadmentességi adó negyedik évnegyedre eső összege.

A forgalmi adó fizetők közül az egynevezett általános fizetők adója vált esedékessé, vagyis azok adója, akik évi 360.000 dinárnál kevesebbet forgalmaznak. Az említett adónemek negyedik évnegyedre eső összegét

legkésőbb november 15-ikéig kell befizetni,

mert ettől a naptól kezdve a ki nem

egyenlített adó után késedelmi kamatot számítanak.

November elsejével újabb adók válnak esedékessé.

A következő hónap első napjától be kell fizetni a földadó és a nagyfizetők (évi 360.000 dinárnál többet forgalmazók) forgalmi adójának harmadrészét,

vagyis négy hónapra járó összegét. A polgármesteri felhívás figyelmezteti a lakosságot, hogy a felhívásnak tegyenek eleget

a késedelmes fizetők ellen végrehajtást vezetnek,

ami rendkívül költséges és felesleges kiadásokkal terheli meg az adóhátterhelést. A foglalási költség az összeg három százalékát teszi ki és ezenkívül még külön kulcs szerint, magas illetéket kell fizetni.

Ki volt a támadó?

Felmentettek egy hatóság elleni erőszakkal vádolt gazdálkodót.

Becskekerek, okt. 12.
Pejovity Velimir törvényszéki tanácselnök tanácsa pénteken délelőtt érdekes bünpört tárgyalt. A vádlottak padján Magda Salamon 56 éves tekintélyes sztáraécskai gazdálkodó ült, aki ellen hatóság elleni erőszak címén indult meg az eljárás, mert a vád szerint,

Szretenovity Zsivota csendőrmesternek ellenszegült, kötelessége teljesítésében megakadályozta oly módon, hogy megragadta a kabátját és megkarmolta az arcát.

Magda Salamon a tárgyaláson kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. A csendőrmester volt a támadó és

ő csak védekezett.

Szretenovity Zsivota csendőrmester homlokegyenest ellenkezőleg adta elő a tényállást. Előadása szerint, parancsot kapott, hogy a meg-

rongált beloblatói hid helyreállítását végett kocsikat rendeljen ki a veszélyeztetett területre. Házról-házra járt és így került Magda házába, ahol

a gazda nyers hangon kijelentette, hogy nincs lova, csak két csikója.

Meg akart győződni róla, hogy igazat mond-e, az istálló felé tartott, de Magda elállta az utat és megtámadta.

A kihallgatott tanúk Magda állítását erősítették meg és nem igazolták a csendőrmester kijelentéseit, mire a bíróság dr. Antonijevity Dusán vezetőügyész vád-, valamint dr. Petrovity Dragutin helyettese Cocora Valér védbeszéde után

felmentő ítéletet hozott

azzal az indokolással, hogy a csendőrmester kihívóan viselkedett. Az ítéletbe az ügyész is megnyugodott és így az jogerős.

Philips villanyrádiók
Philips teleprádiók
Philips hangszórók
Philips anódpótlók
Philips töltőkészülékek
Philips csövek

Az összes Philips gyártmányok gyári főlerakata:

„Volta” Rt., V. Bečkerek.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és minden bel- és külföldi iroda. Milliméter sor 1 dinár, méregek, hivatalos hirdetéknél 2 dinár

TORONTÁL

Hirek a szövegoldalakon petit soronként 4 dinár. Nyilttér petit soronként 5 dinár. Hirdetések a szövegoldalakon 50 százalék felár

VELIKI BECSKEREK,
1929 OKTÓBER 13, VASÁRNAP

VASÁRNAPI ÜZLETI UTMUTATÓ

TÖBBSZÖRI FELADÁSNÁL
KÜLÖN ENGEDMÉNYEK

Uj zongorák bécsi és angol rendszerűek (használtak is) raktáron. Hegedűk, minden más hangszer, hurok stb. az iskolaszéznőre Lenhardt hangszerkészítőnél. (671)

Ha reumájának eddig semmiféle kezelése nem segített, próbálja meg a legbiztosabb szer, a paraffinkezelést. Paraffin-intézet (Lukinich-udvar). Orvosi felügyelet.

Festőszer használt bőrtárgyaknak. Eddig nem létezett olyan szer, a mellyel színüket veszített bőrtárgyakat frissen átfesthetünk. Végre megvan az a szer is, a neve „Wilbra”. Minden háztartásban vannak használt, de egyébként még jó állapotban levő bőrtárgyak (női cipők, aktatáskák, koferek, bőrszékkek), amiket már nem szívesen használunk, mert színehagytak, vagy foltosak. Ezeket most egyszerűen átfestjük az ismert „Wilbra” bőrfestékkel és újra örömlőnket leheljük bennük.

Harisnyák, szvetterek, pulloverek legolcsóbban Maksim Stein üzletében szerezhetők be (Turul-cipőüzlet mellett).

Az Én Ujságom 6—10 éves gyermekek képes irodalmi lapja, szerkeszti Gaál Mózes. Szébbnél-szebb elbeszélések, versek, mesék, tréfák, rejtvények és a szerkesztői üzenetek tarkítják a lapot. Megjelenik minden héten. Előfizetési ára negyedévre 25 dinár. Az Én Ujságom előfizetési díj kedvezményes áron szerezhetik meg Az Én Ujságom Könyvei című regénysorozatot. Együttes előfizetési ára negyedévre 40 dinár. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal. Budapest, VI. Andrassy ut 16. (96)

Nyilttér

(Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség).

Értesítés.

Tisztelettel értesitem i. t. vevőimet és üzletbarátaimat, hogy angró-raktáramat Suboticáról áthelyezem Novi Sadra Radnička ucca 10. Kis Liman, a volt szalámigyár épületébe.

Ezen új üzlethelyiségemben üzletemet újra kibővítve október 14-én fogom megnyitni.

Kérem i. t. vevőim további támogatását és vagyok

kiváló tisztelettel

S. A. D. Engl
varrógép- és kerékpár-
nagykereskedés.

Egy 1645
négyszobás lakás
összes mellékhelyiséggel
november 1-re **kiadó**
Aranjeva ucca 11. szám alatt.

Keresek jobb kávéház és vendéglő részére egy jó házból való ügyes fiút
pikolónak,
azonnali belépésre.
Piking, ügynök. 1665

Kiadó

a helybeli ipartestület Slovenačka ucca 16. szám alatti házában egy **lakás november 1-re**, mely áll: két szoba, előszoba, konyha, éléskamra és mellékhelyiségekből. Reflektánsok ajánlataikat bezárólag e hó 20-ig nyújthatják be.
1657 A vezetőség.

Вел. Жупан Београдске Области.
Бр. ад. 18501/1929. 1663

Оглас.

Експозитура велико-жупанског звања београдске области у Вел. Бечкереку одржаће на дан 19. октобра 1929. год. пре подне у 11 часова у просторији рачуноводства овог звања (соба бр. 12), на основу чл. 86—96. Закона о државном рачуноводству, на основу чл. 72. Правилника о раду одсека рачуноводства при Министарствима и о рачуноводној служби код наредбодаваца, као и на основу решења Великог жулана бр. 18501. од 22. септембра 1929. год. другу оферталну лицитацију у скраћеном року за набавку 7 вагона сувих првокласних бркових цепенациа без чворова и облица, франко аб дворите Експозитуре велико-жупанског звања београдске области у Вел. Бечкереку.

На основу чл. 89. Уредбе о рачуноводној служби код наредбодаваца је кауција домаћим такмичарима 5%, а страним такмичарима 10% од понуђене своте. На име кауције не се примити само готов новац или хартије од вредности, које су означене у чл. 88. Закона о државном рачуноводству. Кауција се полаже на основу чл. 90. Уредбе о рачуноводној служби код наредбодаваца, код рачуноводства Експозитуре велико-жупанског звања београдске области у Вел. Бечкереку (соба број 12.) на дан лицитације, а најдаље до 10 часова пре подне. Оферти морају бити у запечатеним омотима, снабдени таксеним маркама од 100 (сто) динара и имају се исти предати лицитационој комисији на дан лицитације до 11 часова пре подне. На омотима има се позвати на број расписа лицитације, као и ставити ближа адреса такмичара.

Накнадне понуде, као и оне које одустају од ових услова неће се узети у обзир.

Сваки понуђач мора поднети комисији доказ о подобности (уверење Трговачке и занатлијске коморе), као и уверење о плаћеној порези.

Све законом предвиђене дажбине падају на терет понуђача. Рок плаћања је месец дана после комисијског пријема материјала.

У Великом Бечкереку, 7. октобра 1929. год.

По овлашћењу Вел. Жупана,
Жупанијски Саветник:

Др. Зубковић.

А kiadóhivatal telefonja — 21.
А szerkesztőség telefonja 281.

Az Ön világos színű cipői

olyanok lesznek, mint az ujak, ha a Brauns

Vilbra

ujra befesti.

Aktatáskák, bőröndök, bőrszékkek, stb. szintén olyanok lesznek, mint az ujak

Kapható minden festéküzletben, bőrkereskedésben és drogériában, stb.

Festékgyár:

Vilim Brauns, Celje.

Naponta érkező uidonságok:

kötött kosztümök, bluzok, puloverek és gyermekharisnyákban.

Molnár Mihály

Nagy választék, szigoruan szabott olcsó árak!

kötött-, szövött-, rövidáru- és divatárkereskedése, volt Eisenstädterház, Bata mellett. 1611

Két uccai szoba, előszoba, konyha, éléskamra, külön padlás stb. mellékhelyiségekből álló 1246

lakás kiadó november hó elsejére

teljesen újonnan épült házban, Vatrogasna u. 4. sz. a. Bővebbet ugyanott Maczelka J. tulajdonosnál.

Eladó a Micskey-telepen egy újonnan épült egy szoba, konyha és spejzből álló ház 10000 dinárért, az I. külkerületben egy ház mézarszékekkel, továbbá egy Langer és Wolf-motor dinomóval, két magas állótűkör, mosdó márványlappal, négy márványasztal s különféle butorok. 1666 **Piking, ügynök.**

Téli eltevésre megfelelő rózsaburgonya

és hópehelyburgonya, (Ella), kapható Guttman cégneél. (Tel. 96.) 1669

Két uccai szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba, éléskamra stb. mellékhelyiségekből álló

lakás azonnalra kiadó, teljesen újonnan épült házban, Hajduk Veljkova ucca 15. szám. Bővebbet ugyanott Stanojević B. tulajdonosnál. 1671

Hó- és sárcipők javítását

alegtartósabb, szabadalmazott Pitroffin recés gummival legutányosabban vállalja 1659

„PITROFFIN“ gummitalpalóműhely, Kelemen M. cipész Veliki Bečkerak, Knez Miletina ucca 1. szám (a Srpska Banka épületében.) Ugyanott egy tanonc felvétetik!

Csak akkor jelentkezzen, ha minden feltételnek képes megfelelni!

Legújabb háziipari gépecskéink ismertetése, bevezetése és az üzemek felügyelete céljából alkalmazunk királyságunk minden vidékén **kerületi inspektórokat**. Lakóhely mellékes. **Követelmények:** Nagy ismeretség, népszerűség, munkakedv, kifogástalan magaviselet és legalább 5000 dinár készpénzbiztosíték. Az állás pénzkezeléssel kapcsolatos **Nyujtunk:** havi 3000 dinár javadalmazást és havi 3000 dinár járási utiátalányt, tehát 6000 dinárt. Ezenfelül százalékrészesedést, mely még a legszerényebb keretek között is havi pár ezer dinárt elér. Az inspektor mellé szolgálatra beosztunk oktatónőket és ügynököket, kiknek az inspektor közvetlen feljebbvalója. Szívesen alkalmazunk értelmesebb iparosokat, sőt polgárembereket is, nők alkalmazásától sem zárkozzunk el. Az alkalmaztatás **személyes** megállapodást követel, a felvett személy azonnali megkezdést az általa kivánt és jóváhagyott területen működését. — Jelentkezéseket elfogad:

Berényi Zsigmond

a Grauert Gépépítő Gyári Részv. Társ. jogoszl. vezérképviselője, Osijek, I., Krezmina ul. 13. 1664 Személyes jelentkezők előnyben, megfelelés esetén írásbeli megállapodás azonnal megkötetik. — Kimerítőbb részletek a vezérképviselősnél.

CSOKOLÁDÉBÁL TOSKOVNÁL.

Szombaton, okt. 12-én este a Milivoj Toskov-féle vendéglőben (a volt honvédkaszárnnyával szemben, sarokház) csokoládébál lesz. Édes mustról és egyéb italokról gondoskodik és számos látogatást kér. 1662

Toškov Milivoj, vendéglős.
Minden szombaton és vasárnap tánc!
Ugyanott egy üzlethelyiség kiadó.

Egy **segéd**, aki a szerb, ügyes magyar és német nyelvet bírja és ügyes eladó, **felvétetik.** 1652

Ugyanott egy **kifutófiu** vagy **leány** azonnal **felvétetik.**
Csucs János, kézműárkereskedő.

Jutányosan eladó

egy háromkerekű,
jó karban lévő

magánhajtókocsi.

1486 Bővebbet Obiliceva u. 1.

Kolbászestély a „Drinában!”

Szombaton, október hó 12-én a Drina-szálló éttermében táncol egybekötött **disznótoros vacsora** lesz. A zenét Nagy Béla közkedvelt cigányzenekara szolgáltatja. :-: :-: :-: Beléptidij nincs. Számos látogatást kér **Oszló János**, a „Drina“-szálló tulajdonosa. 1667

Kátrány, karboíneum, sósav, kénsav, akkumulátorsav, gipsz, stukturnád, fedő- és szigetelőlemez, afrik, lószőr, karbid, fűrész, terpentín, homlokzatfesték, kémiai cikkek, mindennemű kész olaj- és lakkfestéket ajánl
Weiterschan János,
Főucca 14. szám alatt. 1393

ELADÓ HÁZ, III. Predgrade 201. sz., a Heinerman-szanatórium közepében. :-: All négy szobából, két konyhából és egyéb mellékhelyiségekből. :-: Vasutasoknak különösen alkalmas. 1661
Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

Butorozott szoba
külön bejárattal, a központban, azonnal **kiadó.**
Ugyanott egy vasbatétes **cserépkályha** jutányosan **eladó.**
Érdeklődni a „Bega” hirdetőben, a főpostával szemben. 1668

Két szoba

és egy mellékhelyiség, irodai vagy üzleti célra alkalmas, **azonnal kiadó**
a Bukovác-palota I. emeletén. 1670

Mindenféle 1404
antik butorok
kaphatók
Hulina József
asztalosnál, Demkó-ház.
Tanonc **felvétetik.**

Ritka alkalom!

Házhelyek eladók
a város központjától 7 pernyi távolságra, jelenleg szőlővel beültetve. 1628
Öt évi lefizetés, kamat nélkül.
Közelebbit **Brača Putnik-cégnél**,
Veliki Bečkerek (a nagyhid mellett).

Részletfizetésre

1655
nálam vásárolhatja legolcsóbban a legjobb gyártmányú varrógépeket, grammofonokat, lemezeket, kerékpárokat, órákat, ékszereket, zseblámpákat, batteriákat, stb.
Nagyban és kicsinyben!
Grünfeld Ármín, Vel. Bečkerek (a nagyhid mellett) a régi helyiségben.

Megérkeztek az őszi ujdonságok

1608
kötött árú gyermek felső és alsó ruházására, férfikamáslik, szarvasbőr-kesztyűk, férfi- és nőipuloverek, stb.

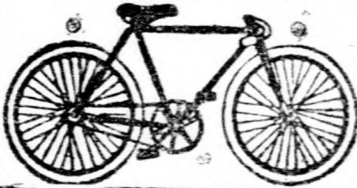
Rövidáru rt. Az arany kalapácshoz, Népbank-ház.

Bencze Antal és Fia műbutorgyára

Gyár és központ: **Veliki Bečkerek.** Alapították 1861. Fióküzlet: **Beograd, Kolarčeva 9.**
Az összes stíbutorok elsőrangú előállítású. Kiváló minőség. Legnagyobb választék. Saját tervező műterem! **Szolíd árak!**
Állandó butorkiállítás Vel. Bečkereken, függönyökkel, szőnyegekkel és terítővel és teljesen berendezett, a kiállítás céljára épített helyiségekben. 1459

Miért keresi Ön éppen a német gyártmányú „ARDILLA” varrógépet és kerékpárt?

Azért, mert tudom, hogy a német gyártmányú „ARDILLA” varrógép és kerékpár a **legjobb és legmegbízhatóbb!**
Azt is tudom, hogy a gyártmányok a legjobb minőségben és a legolcsóbb áron, még hosszulejárattal részletfizetésre is kaphatók a 1638
FÜLÖP J. cégnél
Veliki Bečkerek, Pašičeva ucca 7.

U. K. TEAS

Csakis a világhírű és legnemesebb zamatu

U. K. T. teát

fogyasszuk.

Egyedüli árusítója 1592

Prandell Rudolf és Fia
Veliki Bečkerek. Telefon 315.

TRADE MARK

PHÖNIX

Alapították 1882-ben

Életbiztosító-Társaság Bécsben.

Igazgatóság az SHS királyság területére: BEOGRAD, Knjeginje Ljubice ucca 15/11.

Bečkereki főügynökség: Svet. Markovića ucca 2.
Telefón 178. Sürögöncim: **Leleniks.**

Működési engedélyét az SHS királyság területére a kereskedelmi minisztérium VI/4625/22. szám alatt adta ki.

A biztosítékösszegek dinár értékben 1,979.654.760
A megkötött életbiztosítások átlaga dinár 16,000.000.000
Ebből az SHS királyság területére esik
677,163.767 — dinár.

A társaság nagyon előnyös feltételek mellett eszközöl:
Életbiztosítás, megélés és halál esetére.

Tőkebiztosítás, megélés és halál esetére.
Hozománybiztosítás és gyermekről való gondoskodás.
Járadékbiztosítás, tartós, teljes és részleges rokkantság esetére.
Díjakat nem kell fizetni, amint a tartós rokkantság bekövetkezik.

A legmodernebb kombinációk, a legjobb feltételek, a legalacsonyabb díjszabás.
Balesetbiztosítások.

A „PHÖNIX” Biztosító Társaság az SHS királyság területén a következő intézetek életbiztosítási tárcáját vette át: „Gvardian”, „Star”, „Francia-Magyar”, „Magyar-Hollandi”, „Alliance”, „Atlas”, „Janus”, „Universale”, „Bécsi Élet- és Járadék”, „Magyar Élet- és Járadék”, „Első Katonai Szolgálat Esetére Biztosító”, „Union”, „Hungária”, „Mobirt”, „Gazdák”, „Nemzeti Baleset”, „Wiener Städtische”, „Hazai”, „Friedrich Wilhelm”, „Nordstern”, „Konsolidität”, — azon kötelezettséggel, hogy a felsorolt társaságoknak

osztrák-magyar koronákra szóló kötvényeit 4:1 arányban dinárban likvidálja, míg a többi biztosítást eredeti valutában fizeti.

A társaság működési területe az SHS királyság, továbbá: Németország, Franciaország, Belgium, Hollandia, Spanyolország, Olaszország, Levante, Egyiptom, Palesztina, Ausztria, Csehszlovákia, Magyarország, Bulgária, Törökország, Görögország, Románia, stb. Fiókigazgatóságok az SHS királyság területén: Zagreb, Sarajevo és Osijek. 57

25%-ot megtakarít,

ha 1474
szőrmeszükségletét

már most, a főszezon előtt beszerzi

Spitzer Zoltán

szücs- és szőrmeáruházában
Vel. Bečkerek,
Vojvode Mišića u. (a nagyhid mellett).

Foglalkozunk

ingó, ingatlanok eladásával, vevésével
Elfogadjunk kereskedelmi képviselőket. :-: Bizományi árut értékesítünk. Kölcsönpénzt közvetítünk.
„Vénusz” ügynökség.
Csantavir. Post-Fah. 12. 1636

Egy 1607
fakályha eladó.

Verešmartijeva u. 25.
(sarok.)

Konyhabutor,

különbéle más butorok,
finom férfi öszifelöltők
eladók 1658
Veresmertijeva ucca 17.

Fogalom

a közönség körében az a tisztaság, rend és előzékeny kiszolgálás, melyet

20% engedmény
adása mellett nyújtunk ezen lap előfizetőinek

Legolcsóbban
nálunk étkezhet, mert olcsó árainkból külön kedvezményképpen (P 1:50-es menüt kivéve),
10% engedményt adunk. 90

Semmi
költsége sem az érkezéskor, sem az elutazáskor, mert szemben vagyunk a Keleti pályaudvarral. Magyaros vendégszeretettel várjuk családi szállodánkban. ooo

Park-Nagyszálloda
Budapest, VIII., Baross tér 10.

Hirdessen

a „Torontál” napilapban.

Október 12. szombat. Rk. és Prot.: Miksa. Gör. kel. Kir. Ml. d. Zsidó: Elul 8 Nap-kele 6:14, napnyugta 17:19 óra. A nap hossza 11:05. Az év végéig még 80 nap.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Változó-kony, hűvös idő várható.

A házadó kivetések közszemlén. Vrsacról jelentik: A vrsaci állami adóhivatal megkapta és közszemlére tette ki a vrsaci és belacrkvai járás házadó kivetéseit, amelyek szombatic közszemlén vannak.

Autószemle és softörvizsga Beeskereken. Zubkovity Pavle dr., az autótörvizsgáló és softörvizsgáztató bizottság elnöke, az utólagos becske-reki autótörvizgálatot október 17-ikére, esütörtök délután két órára tűzte ki, amikor is a Vásártéren a szemle után softörvizsgát tartanak. Az autótörvizsgálók és azok tartoznak gépkocsijukkal megjelenni, akik még az idén szemlén nem voltak. A softörvizsgára jelentkezők hozzanak magukkal erkölcsi bizonyítványt, városi főorvosi bizonyítványt és két fényképet. A vizsga szóbeli és gyakorlati. A jelölteket figyelmeztetik, hogy különösen az új uttörvénynek a közlekedésre vonatkozó előírásaira helyezzenek nagy súlyt.

Ki a fehér autóbussz? A városban elterjedt téves hírekkel szemben ezennel kijelentem, hogy a rendőrségi épület előtt álló fehér autóbussz nem a Voivodina-szálló, hanem az én kizárólagos tulajdonom és kérem a közönség szíves támogatását. Tisztelettel Glücksmann Miksa.

Vasárnapi sportprogram. Október 13-ikán, vasárnap folytatják a bajnoki mérkőzéseket. Délután 3 órakor a Schwäbische és az Orao tart bajnoki mérkőzést, előzőleg pedig, fél kettőkor, a Schwäbische és az Obiljity tartalécsapata játszik.

Hétmillió fizetésképtelenség a Románbánságban. Temesvárról jelentik: A temesvári törvényszék megindította a fizetésképtelenségi eljárást Horváth Lajos nagyszentmiklósi vaskereskedő ellen. A csődbejutott cég passzívái 7 millió leure rugnak, amivel szemben 3 millió leu aktívái áll.

Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés, az arcbőrön és a háton mutatkozó kiütések, valamint karbunkulusok a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata mellett visszafejlődnek. Számos gyakorlóorvos a Ferenc József vizet már évtizedek óta mindkét nembeli felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendeli. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Budapesti terménytőzsde.

Október 11-i zárlat.
Buza októberi 22.94 (22.84)
 márciusi 25.13 (25.14)
 májusi 25.80 (25.94)
Tengeri májusi 18.47 (18.28)
 Irányzat egyenetlen.

Csikágói terménytőzsde.

Október 11-i zárlat.
Buza decemberi 135³/₈ (142³/₈)
 márciusi 142³/₄ (145³/₄)
 májusi 146¹/₈ (—)
Tengeri szeptemberi 94⁷/₈ (95—)
 decemberi 100— (100¹/₈)
 májusi 102¹/₄ (102³/₈)
 Irányzat buzában és tengeriben változatlan.

Egy hónapi fogház egy ellopott szijért. Pejovity Velimir törvényszéki tanácselnök tanácsa pénteken délelőtt Mrksity Milán szrpszkütebeji cipész bünpörével foglalkozott, aki ellen az a vád, hogy Bogdánovity Milán malmából egy szijat lopott el. Mrksity a főtárgyaláson tagadta a tettet és azt vallotta, hogy a csendőrségi kihallgatásnál csak az ellopott cipész cipőjét látta meg, mert a csendőrmester megfenyegette, hogy eljelenésében összelénceltan fogja végigvezetni a falut. A bíróság kihallgatta Popovity Tóma idjosi, volt ittebeji jegyzőt, aki jelen volt Mrksity kihallgatásánál és azt vallotta, hogy a cipésmestert senki sem fenyegette és önszántából ismerte be a lopást. A bíróság büntőnek mondotta ki Mrksityt és egy hónapi fogházra ítélte. Az elítélt fellebbezett.

Hetven vagon bor volt Vrsac szeptemberi kivitele. Vrsacról jelentik: A vrsaci városi fogyasztási adóhivatal most dolgozta ki Vrsac város szeptemberi borkivitelének a kimutatását. A statisztika szerint, szeptemberben Vrsacról 7032 hektoliter, tehát több mint hetven vagon bort szállítottak külföldre. Ez év kilenc hónapjában a borkivitel 657 vagon áru volt.

Kiadók a Temesváron elfogott bánsági csalót. Megirta a Torontál, hogy Naszity Miutin vrsaci ügynököt, aki a noviszádi Produktiva gabonaértékesítő céget és számos bánsági gabonakereskedőt érzékenyen megkárosított, Temesvárott letartóztatták. A vrsaci rendőrség most Naszity kiadatását kérte és a külügyminisztérium ez irányban már meg is tette a szükséges lépéseket.

A mai olcsó árak és a részletfizetési kedvezmény

mindenkinek

lehetővé teszi, hogy megszerezze magának a jelenkor legnagyobb csodáját, az egész világ kulturájának élvezetét: a

rádiót!

A meggondolt vevő csak szaküzletbe megy

ahol személyesen meggyőződhetik valamennyi gyártmány minőségéről, tehát kiválaszthatja a neki legjobban megfelelőt, ahol szakember, értékes útmutatást nyerhet a készülék helyes kezelésére és ahol gondoskodnak a készülék állandó karbantartásáról.

Minden érdeklődőnek meg kell ismernie a szaküzlet előnyeit!

Jugoszlávia legrégebb és legnagyobb speciális rádiószaküzlete:

KONRATH D.D.

Velikibečkerei fiók: Aleksandrova ucca 7. szám.

A börtönviselt betörő csodaórája. Budapestről jelentik: Az elmúlt éjszaka két betörő ki akarta fosztani Tahitófalú község házában a pénztárat. Az éjjeliőr figyelmeztette a csendőrséget, amely erre meglepte a betörőket, akik azonban fegyveresen ellenkeztek a csendőrségnek. Valóságos tüzharc keletkezett, mindkét részről tizenegy lövés esett és végül az egyik betörő megsérült, mire a társa a sötétben elmenekült. A megsérült betörőt Puskás Józsefnek hívják, aki a bűnöző világ ismert alakja. Annak idején csendőrgyilkosság miatt 12 évet ült a Csillagbörtönben. Ezen idő alatt egy olyan órát készített, amelynek minden kereke fából volt és amely 23 állam időjelzését mutatta. Ezenkívül önműködő naptárral is rendelkezett a fegyenc csodaórája. Puskás a börtönből szabadulva, nem akart becsületes utra térni és ismét visszaesett a bűnözők közé.

Súlyos automobilkatasztrófia a Kraljevó-raskai országon. Beogradból jelentik: Tegnap délben súlyos kimeneteli automobilkatasztrófia történt Raska mellett, a Kraljevó-raskai országon. A kritikus időben egy automobil, amely Kraljevó felől nagy sebességgel száguldott az országon, kormánytörés következtében nekiment az utszéli ároknak és felfordult. Kovácsévity Milán, a Kraljevó-raskai országot építési vezetője széles ívben repült ki az uttestre, ahol eszméletlenül terült el. Az autó másik két utasa, az építkezésnél alkalmazott mérnökök, valamint a softör a kocsik alá kerültek és szintén eszméletlenül terültek el a földön. A közelben dolgozó munkások siettek az utasok segítségére, akik közül Kovácsévity Milán koponya-

ODOL PÁTE DENTIFRICE
 tisztít — üdit — kiadós.

alapi törést szenvedett. A többi utas is életveszélyesen megsebesült. A helyszínen megjelent rendőri bizottság a kraljevói kórházba szállította a súlyosan sebesült utasokat, ahol most a halállal vívódnak.

A fasiszta himnusz.

Egész Budapest most Zerkovitz Bélának egy legújabb kalandján nevet. Történt ugyanis, hogy Zerkovitz elfütyült egy újabb sláger, amelyet egy éhes muzsikus pár pengőért hangszerelt és megszületett Budapest új slágera. Zerkovitz népszerűségének titka éppen abban rejlik, hogy a suszterinasok is az ő könnyű nótáit fütyülik. Szóval a pesti suszterinasok ajkán folyton ott van az új sláger: Lepkém, lepkém, drága lepkém. Az új sláger szerzője Zerkovitz Béla. (?) Ez a kérdőjel nem minden alap nélkül és nem a szedő hibájából került Zerkovitz Béla neve után, amit az alábbi hiteles történet világít meg:

A multkoriban olasz futballisták voltak Budapesten. A mérkőzés után elmentek egy mulatóhelyre és a jazz nyomban rázendített az új slágerre: Lepkém, drága lepkém... Egyszerre csak elbámult az egész mulatóhely. A futballisták felugráltak helyükről, vigyázba merevedtek, tisztelegve hallgatták végig a legújabb Zerkovitz-sláger és amikor elhangzott az utolsó ütemek, egyszerre kiáltották: Eviva Mussolini!

A mulató vendégei azt hitték, hogy a futballisták megbolondultak. Végre egy kíváncsi megkérdezte, hogy miért tisztelegtek a nótának. A válasz lesújtó volt. Legalább is Zerkovitzra nézve, mert a következőképpen hangzott:

— A fasiszta himnuszt csak üdvözljük...

Most egész Budapest arra kíváncsi, hogy ki a plagizátor.

GB nem szalad le a szem!
YOUNG'S EYE
 „Dollár” selyemharisnyán
 Képviselet:
 Hönig Fivérek Budapest, VII., Szövetség ucca 28/a.

Ma, szombaton este közkivánatra

halászlé turócsuszával
 a Torontál szerkesztősége mellett 1672
Fekete sas
 vendéglő pompás, tiszta helyiségeiben.
 Kitűnő zene! Minden vasárnap családi jellegű táncestély!
 :: Számos látogatást kér ::
Marker Antal, vendéglős.

Kalácssütést (barchest)

vállal Din 4.50-ért kilogrammonként
Eckstein Samu és Fia sütődéje
 Telefonszám 149. 1660 Telefonszám 149.

ORIENT BIOSKOP

Vasárnap délelőtt 10 órákor
MATINÉ

Fehér tigris.

Jön! Jön! Jön!

Fekete kigyó.
A szerelem álma.

Szombat, okt. 12-én 5, 7 és 9 órákor
Vasárnap, okt. 13-án 3, 5, 7 és 9 órákor

Sátán kutyája

Scherlock Holmes nagyhatású ismert bűnügyi regénye filmen
6 felvonásban A regényt írta: Conan Doyle Történik a Bas-
kerville-i kastélyban. Új rendezés, új felvételek világhírű szá-
rokkal. Nem tevéstendő össze az évekkel ezelőtt hasonló címen
megjelent filmmel. Előjáték a Metro Journal.
A főszerepekben: Alexander Murski, Lívio Pavaneli, Char-
les Blackwill és Betty Bird.

Tűz Novibecsejen. Novibecsejről jelentik: Szerdán délelőtt tíz órákor nagy tűz pusztított Novibecsejen. Kigyulladt Csányi István gazdálkodó udvarán a télire összehordott fakarmány, nagymennyiségű szalma, széna és tengeriszár. Csányi a feleségével a cukorrépa szedésével volt elfoglalva és otthonhagyta öt éves és három és fél éves fiukat, akik játékból meggyújtottak egy csomó szalmát és cukorrépat akartak sütni. Az erős szél az égő szalmacsomót a kazalhoz sodorta és meggyújtotta. A takarmány menthetetlenül elpusztult, a tüzoltóság derekas és fáradságot nem ismerő munkájával azonban megmentette a veszélyben forgó lakóházat.

A fértidivat újdonságai. Szövegek és készárúk

Világos nappal kifosztottak egy lakást. Belacrkváról jelentik: Néhány nap előtt, mint megirtuk, világos nappal vakmerő betörés történt Belacrkván. A betörés tegnap Weisz Vilmos gazdálkodó házában megismétlődött. A déli órákban kihalt utcában az ismeretlen betörő átvette magát Weisz házában a kerítésén, megkereste a virágcserepek között elrejtett kulcsot és felnyitotta a lakást. Feltörte a szekrények és az asztalok fiókjait és kétezer dinár készpénzt, azonkívül ékszereket és egyéb értéktárgyakat talált, amelyeket magával vitt. A betörés végrehajtási módja pontosan egyezik a korábbi betöréssel és így az a vélemény, hogy a tettes egy és ugyanazon személy lehetett.

Honnan kapta a nevét „Torontál“.

Az összehasonlító nyelvtudomány ma már igen sok szónak, helység, folyó és megye névnek mutatta ki az eredetét és történetét. Egy-egy ilyen szó, vagy név története esdálatos dolgokat szokott elénk tárni régi és letűnt népek nyelvéről és szokásairól. Igen sok embert, tett már kíváncsivá, hogy vajon a „Torontál“ szó milyen nyelvből és milyen jelentéssel került a magyar nyelvbe, hogy aztán egy megye, később egy lap nevévé váljon.

Legtöbben azt tartják, hogy a német telepesek adták a vidéknek ezt a nevet, mely akkoriban „Dorn und Tal“, vagy „Tor am Tal“-nak hangzott és ez a nyelvtörténet későbbi folyamán vonódott volna össze „Torontál“-ra. Természetesen ez csak mese és tudománytalan handabandázás, olyan, mintha pl. azt állítanók, hogy Debrecen a szláv Dobrocen származéka. Ilyen származtatásokat a ma már igen fejlett nyelvtudomány nem fogadhat el egyrészt azért, mert már jóval a német település előtt „Torontál“ volt ennek a vidéknek a neve, másrészt, mert sem alaktanilag, sem jelentés tanilag nem egyeztethető a régi nyelvünkben előforduló „Torontál“ szóval. Nyelvelméleinkben a legelső fel-

jegyzést 1234-ről „Turuntayl“ (olv. Turuntáj) alakban találjuk. A további feljegyzések, részint 1332–37 közötti pápai tizedajstromokban, ahol négyszer fordul elő „Toruntal“ (olv. Toruntál), részint régi oklevelekben (1360 Terentul és 1418 Torontal) találhatók. Bárány Ágoston: „Torontál megye hajdانا“ című művében említi, hogy Griselini földabroszán 1776 „Trondain“ volt e vidék neve és a barandai határban a német-bánsági végvidéken találkozott egy „Turuntal“ nevű pusztá. Ha ezekhez az adatokhoz hozzá vesszük a Besztercei szójegyzékben előforduló „toruntayl“ és a Schlägeli szójegyzékben lévő „torontal“ közneveket, akkor a rendelkezésünkre álló összes adatokat felsoroljuk.

Ha ezen adatok legrégebbijét, tehát az 1234-ből származó „Turuntayl“ alakot hasonlítjuk a „Dorn und Tal“ félekhez, akkor azt hiszem, kétségtelen van bizonyítva az előbbi feltevések tarthatatlansága.

Kétségtelen, hogy ez a legrégebbi „Turuntayl“ alak sem eredeti ma-

kerülnek bemutatásra
Grünbaum Vilmos cég
vasárnapi és hétfői kirakataiban.

gyar szó, de az is kétségtelen, hogy ezen hangalaknak kell leginkább hasonlítani az idegen nyelvből átvett szóra, tehát ezt az alakot kell hasonlítani a szomszéd népek megfelelő szavaival. A magyar „Turuntayl“ meglepően egyezik a kirgiz „turuntai“ olv. (turuntáj), mongol „turuntai“, baskir „torontai“ (olv. tarantáj) alakokkal, melyek az említett nyelvekben egy bizonyos sólyomfajt, kisebb ragadozó madarat jelentenek.

Ha ezen tényt össze vetjük azon ténnyel, hogy az egyiptomi mamelek szultánok között volt egy „Hosameddin-Torontai“ nevű is, akkor fel kell tennünk, hogy ez a szultán a nevet ragadozó madár, sólyom természetűe miatt kapta, amint ez a török-

tatár népeknél szokásban volt. Ezen a nyomon elindulva, még egy adatot találunk. Ugyanis Nagy István oláh vajda 1502 február 17-én kelt oklevelében több olyan moldvai falu birtokában erősíti meg Murgoci Coste fiait, Gramaticul Mihu unokáit, melyek ezelőtt „Torontai“-é voltak. Ez az oláh adat viszont azzal a történelmi ténnyel magyarázható, hogy a kunok Kuthennel nem mind költözködtek be Magyarországra, hanem egy részük visszamaradt Moldvában. Ezek aztán beolvadtak az oláhokba, éppen úgy, mint a bolgárok a meghódított szláv törzsekbe, de azért továbbra is ők képezték Moldvában a vezető osztályt. Tehát az oklevélben említett „Torontai“ kenéz eredetileg kun, azaz török-tatár kenéz lehetett, akinek az őse talán szintén ragadozó madár, sólyom természetűe miatt kapta ezt a nevet.

Hivatkozva ezen kettős analógiára, valamint arra, hogy a népvándorlás folyamán gyakran kerültek a Duna-medencébe mongol és török-tatár népek, nem merész az a feltevés, hogy ezen a vidéken is élhetett egy „Truntayl“ vagy „Turuntayl“ nevű kenéz, aki aztán várat, vagy erősséget építtetett, melyet órála szintén „Turuntayl“-nak neveztek. Erről a várról neveztek el később az egész környéket. Mikor pedig később a vár részint a népvándorlás utolsó hullámai, részint más háborúk folytán lebombolódott, a vidéket továbbra is „Turuntayl“-nak nevezték, mely név megváltozott hangalakban bár, de egész napjainkig megmaradt.

Íme a Torontál szó története.
Az adatok legnagyobb részét Gombocz Zoltán és Györfly József nyelvtudósok cikkeiből meríttem.

Bogner József.

**Okvetlenül
tekintse meg!**

Az összes

PHILIPS

gyártmányok

jugoszláviai vezérképviselője:

Konrath D. D.

Vel-bečkereki fiók: Aleksandrova u. 7.

Kézzel foghatók

az előnyei a

ZEPHIR-kályhának.

10 kg fával fűt 1 szobát 24 órán át.

Nagyobb kályha 3—4 szobát fűt egyenletesen.

Kérjen árjegyzéket! s16

ZEPHIR kályhagyár r.-t.
Subotica.

Egyedárusító Vel. Bečkereken:
Anton Boleszny.

**Szabadlára helyezték az
utlevélhamisításai vádolt
jegyzőt.**

Bečkerek, okt. 12.

A bečkereki törvényszék vádátára tegnap délelőtt foglalkozott a néhány hónapja vizsgálati fogságban ülő Dungserszki Fránja volt cseszteregi községi jegyző szabadlára helyezési kérelmével. Dungserszki ellen az a vád, hogy Brankován Cséda kivándorlási ügynökkel hamis mellékletek segítségével Amerikába szóló utleveleket szerzett állítólagos cseszteregi lakosoknak, a kikerült kiderült, hogy sohasem jártak Cseszteregen és mégkevésbé voltak cseszteregi lakosok.

Brankovánt nemrégiben hetven-ezer dinár biztosíték ellenében szabadlára helyezték és most Dungserszki is kérvényt adott be a vádtanácsához, amelyben

nyolcvanezer dinár biztosítékot ajánlott fel arra az esetre, ha feltételeken szabadlára helyezik.

A vádtanács tegnap foglalkozott a kérelemmel és

elrendelte Dungserszki kaució ellenében való szabadlára helyezését.

együttal azonban Dungserszkit rendőri felügyelet alá helyezte. A súlyos váddal terhelt Dungserszki Fránja már el is hagyta a bečkereki ügyészség fogházát.

**Nagyarányu baromfi-,
kanári-, nyul- és ebkiállítás
lesz Bečkereken.**

A bánsági baromfitenyésztők egyesülete a legutóbbi beográdi kiállításon elért nagy siker buzdító hatása alatt elhatározta, hogy decemberben

megismétli a múlt évben rendkívül nagy látogatottságnak örvendő baromfi-, kanári- és nyulkiállítását.

A kiállítást az idén kutyakiállításal kapcsolja össze és ami leginkább tarthat a közönség érdeklődésére igényt,

ebkiállítás is lesz.
A nagyarányúnak tervezett kiállítás végleges programját a közeli napokban állapítják meg.

Felelős szerkesztő távol, a szerkesztésért felel: **Juhász Ferenc.**